

PWYLLGOR CYSYLLTU CYMUNEDOL

Cofnodion cyfarfod Hybrid a gynhaliwyd ar 2 Gorffennaf, 2026.

Mae papurau'r cyfarfod ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

I weld y cyflwyniad a'r drafodaeth ddilynol ar gyfer unrhyw eitem agenda Rhan I, cliciwch ar yr hypergyswllt sydd wedi'i gynnwys yn ei deitl isod.

Yn bresennol: Y Cynghorydd R.M. Birch (Cadeirydd); Y Cynghorydd M.R. Wilson (Is-gadeirydd); Y Cynghorwyr A. Asbrey, S. Campbell, C.A. Cave, W. Gilligan, S.J. Haines, S.M. Hanks, H.M. Payne ac S.D. Perkes.

Yn cynrychioli Cyngorau Tref a Chymuned: Y Cynghorwyr M. Wilson (Cyngor Tref y Bont-faen gyda Llanfleiddan), G. Thomas (Cyngor Tref Llanilltud Fawr) (Dirprwy), M. Cuddy (Cyngor Tref Penarth), B. Morris (Cyngor Cymuned Tregolwyn), M. Phillips (Cyngor Cymuned Dinas Powys), J. Radcliffe (Cyngor Cymuned Ewenni), J. Sykes (Cyngor Cymuned Llan-gan), L. Green (Cyngor Cymuned Llan-faes), P. Summers (Cyngor Cymuned Pen-llin), C. Roach (Cyngor Cymuned Pen-llin) (Dirprwy), S.M. Toker (Cyngor Cymuned Sain Tathan), G. Halliwell (Cyngor Cymuned Sain Dunwyd) (Dirprwy), A. Cory (Cyngor Cymuned Sain Siorys a Llansanffraid Elái), I. Perry (Cyngor Cymuned Sain Nicolas a Thresimwn), N. Parry (Cyngor Cymuned Sili a Larnog) a C. Hawkins (Cyngor Cymuned y Wig).

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorwyr L. Burnett (Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau), Dr. I.J. Johnson ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

119 CYHOEDDIAD –

Cyn dechrau busnes y Pwyllgor, darllenodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawbsy’n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio’n fyw yn ogystal â’i recordio trwy’r rhyngwrdd ac mae’r recordiad hwn wedi’i archifo i’w weld yn y dyfodol”.

120 [YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB](#) –

Derbyniwyd y rhain gan Gyngorwyr N.P. Hodges, J. Lynch-Wilson ac R.R. Thomas (Cyngor Bro Morganwg); J. Shaw (Cyngor Cymuned Llandŵ), S. Jefferies (Cyngor Cymuned Llandochoau), S. Bonnar (Cyngor Cymuned Llanfair), A. Phillips (Cyngor Cymuned Llanbedr-y-fro), J. Drysdale (Cyngor Cymuned Llanbedr-y-fro) (Dirprwy), P. King (Cyngor Cymuned Sain Tathan), T. Partridge (Cyngor Cymuned Sain Dunwyd), J. Thomas (Cyngor Cymuned Sain Dunwyd) (Dirprwy) a J. Williams (Cyngor Cymuned Gwenfô).

121 [DATGANIADAU BUDDIANT](#) –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

122 [COFNODION](#) –

CYTUNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Ionawr 2026 fel cofnod cywir.

123 [GWASANAETH HEDDLU DE CYMRU: DIWEDDARIAD LLAFAR AROLYGYDD HUW TYLER](#) –

Rhoddodd yr Arolygydd wybodaeth i'r Pwyllgor ar amrywiol faterion mewn perthynas ag ardal Bro Morganwg ers y diweddariad diwethaf a ddarparwyd i'r Pwyllgor ym mis Ionawr 2026.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid diolch i'r Arolygydd Tyler am ei amser a'i ddiweddariad llafar.
- (2) Y dylid rhannu data ystadegol cyn y cyfarfod fel rhan o bapurau'r agenda.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Rhoi diweddariad chwe misol i'r Pwyllgor, ers y diweddariad diwethaf a dderbyniwyd ym mis Ionawr 2026.
- (2) Rhoi cyfle i aelodau ystyried data cyn diweddariad llafar yr Arolygydd.

124 [GWASANAETH TÂN AC ACHUB DE CYMRU: DIWEDDARIAD LLAFAR RHEOLWR GRŴP MICHAEL EVANS](#) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Y BOD yr ymddiheuriadau a dderbyniwyd gan Reolwr Grŵp Evans yn cael eu nodi, gan anfon unrhyw ymholiadau sydd ar ddod gan Aelodau'r Pwyllgor at y swyddog drwy e-bost yn syth ar ôl y cyfarfod.
- (2) Y BOD data ystadegol yn cael ei rannu cyn y cyfarfod fel rhan o bapurau'r agenda.
- (3) Y BOD llythyr diolch yn cael ei anfon at y Rheolwr Grŵp Martin O'Keefe.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Cynnal llinellau cyfathrebu agored gydag Aelodau'r Pwyllgor cyn cyfarfod chwarterol nesaf y pwyllgor.

- (2) Rhoi cyfle i aelodau ystyried data cyn diweddariad llafar y Rheolwr Grŵp.
- (3) Sicrhau bod diolch ffurfiol a diffuant y Pwyllgor yn cael ei drosglwyddo i'r Rheolwr Grŵp O'Keefe am ei gyfraniadau gwerthfawr i'r Pwyllgor yn ystod y blynyddoedd diwethaf.

125 [DIWEDDARIAD BWRDD GWASANAETH CYHOEDDUS GAN GYNRYCHIOLYDD BWRDD GWASANAETH CYHOEDDUS Y CYNGOR TREF A CHYMUNED: Y CYNGHORYDD PHIL SUMMERS](#) (CYNGOR CYMUNED PEN-LLIN) –

Darparodd y Cynghorydd Summers drosolwg o faterion allweddol a ystyriwyd yng nghyfarfodydd diweddaraf y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus (BGC), gan nodi bod nodiadau manwl hefyd wedi'u dosbarthu i Aelodau'r Pwyllgor cyn y cyfarfod.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y ddylid diolch i'r Cynghorydd Summers am eu diweddariad ysgrifenedig a llafar yn rhinwedd eu rôl fel Cynrychiolydd y Cyngorau Tref a Chymuned ar y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus.
- (2) Y ddylid dosbarthu gwybodaeth atodol mewn perthynas â'r Cynllun Gweithredu Bwyd Da a Symudiad 2026-28 i bob aelod o'r pwyllgor yn dilyn y cyfarfod.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Er mwyn sicrhau ymgysylltiad effeithiol rhwng Cyngorau Tref a Chymuned a'r Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus i gadw at y Canllawiau Statudol ar gyfer Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).
- (2) Rhannu gwybodaeth ychwanegol a oedd wedi dod ar gael ers cyhoeddi agenda'r pwyllgor, yn enwedig mewn perthynas â chymau gweithredu i fynd i'r afael â'r bwlch rhwng yr ardaloedd mwyaf a lleiaf difreintiedig ar gyfer plant oedran derbyn sy'n byw gyda gorbwysau a gordewdra ym Mro Morganwg sef 11.2% (2024/25) a'r ffaith bod y bwlch yn fwy nag ar lefel Cymru gyfan [CMP, 2024/25].

126 [ADOLYGIAD O FFYRDD GWEITHIO GYDA CHYNGHORAU TREF A CHYMUNED YN MRYD MORGANNWG](#) (CYF) –

Cyflwynodd Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol ochr yn ochr â Phennaeth y Gwasanaethau Democrataidd yr adroddiad i archwilio sut y gallai'r Prif Gyngor a Chynghorau Tref a Chymuned adeiladu ar berthnasoedd presennol ac archwilio sut y gellid gwella'r rhain ymhellach, gan nodi'r pwysau sy'n cael eu profi ar hyn o bryd gan y ddwy haen o lywodraeth, a chyflwynodd fap ffordd arfaethedig ar gyfer cyflawni.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y bod y cynnig ar gyfer adolygu ffyrdd o weithio gyda Chynghorau Tref a Chymuned, fel yr amlinellir yn Atodiad A i'r adroddiad, yn cael ei gymeradwyo.
- (2) Y bod yr adroddiad fel y'i cyflwynwyd yn cael ei rannu â holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned ac Un Llais Cymru yn dilyn y cyfarfod.
- (3) Y dylid cytuno ar greu lleoedd fel pwnc ffocws ar gyfer cyfarfod cyntaf y fforwm ym mis Hydref 2026.
- (4) Y dylid gwahodd Cynghorydd Bro Morganwg, Joanna Protheroe, i fynychu cyfarfod cyntaf y fforwm ym mis Hydref 2026.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) I ddangos cefnogaeth i'r newid yn y dull strategol o weithio gyda Chynghorau Tref a Chymuned.
- (2) I harneisio barn bellach gan Gynghorau Tref a Chymuned ac Un Llais Cymru cyn gweithredu ymhellach.
- (3) I fynd i'r afael â sylwadau a godwyd gan aelodau'r Pwyllgor Cyswllt Cymunedol mewn perthynas â dull y Cyngor o greu lleoedd mewn ardaloedd mwy gwledig ym Mro Morganwg.
- (4) Yn rhinwedd eu rôl fel Hyrwyddwr Gwledig Cyngor Bro Morganwg, ac yn ogystal â'r rhestr o fynychwyr a nodir yn Atodiad B i'r adroddiad.

127 [CYFLWYNIAD – CAIS AM YSTYRIAETH – CYNGOR CYMUNED PEN-LLIN: ATGYWEIRIADAU, GWELLIANNAU A CHYNNAL A CHADW PRIFFYRDD](#) –

Roedd Cyngor Cymuned Pen-llin wedi cyflwyno Cais am Ystyriaeth ar gyfer “Gwybodaeth am Bolisi a Chynlluniau'r Cyngor ar gyfer atgyweiriadau, Gwelliannau a chynnal a chadw priffyrdd wedi'u hamserlennu ac adweithiol ledled ardal Cyngor y Dyffryn ar gyfer Blwyddyn Ddinesig 2026-27”.

Rhoddwyd cyflwyniad mewn ymateb i'r Cais am Ystyriaeth hwn i'r Pwyllgor gan y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Peirianeg.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid diolch i'r Rheolwr Gweithredol ar gyfer Peirianeg am ei amser a'i gyflwyniad.
- (2) Y dylid rhannu ffynonellau gwybodaeth, fel y trafodwyd yn ystod y cyfarfod, gyda holl Glercod Cynghorau Tref a Chymuned yn dilyn y cyfarfod.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Mewn ymateb i'r Cais am Ystyriaeth a gyflwynwyd gan Gyngor Cymuned Penllyn ar Atgyweiriadau, Gwelliannau a Chynnal a Chadw Priffyrdd.
- (2) Cefnogi Cyngorau Tref a Chymuned i gael mynediad at wybodaeth a chanllawiau cyfredol a chyfeirio atynt er mwyn ymateb i ymholiadau ynghylch atgyweirio, gwella a chynnal a chadw priffyrdd yn eu cymunedau priodol.